

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

Aan de fractie van Pro '98

Geachte fractie van de Pro '98,

Wij beantwoorden bij deze uw vragen van 4 oktober 2022 over geothermie en windenergie.

Inleiding:

Datum:
15-11-2022

Uw fractie heeft aan het ons op grond van artikel 42 van de organisatieverordening voor de gemeenteraad vragen gesteld over windenergie en geothermie. Onderstaand vindt u de antwoorden op de vragen.

Ons kenmerk:

1203060
Uw brief van:
4-10-2022

Onze antwoorden op uw vragen:

1. Is uw College bekend met het aanwijzen van de gemeente Barneveld als waterwingebied voor drinkwater?

Antwoord: Ja, Provinciale Staten hebben op 5 juli het besluit vastgesteld om 11 drinkwaterreserveringsgebieden in Gelderland aan te wijzen en regels op te nemen in de omgevingsverordening voor de bescherming van het grondwater in die gebieden. Een deel van de gemeente Barneveld valt daaronder.

Afdeling:
Ruimtelijke Ontwikkeling

Behandeld door:
B Habets/J.Donner

Doorkiesnummer:
(0342) 495 338

email:
J.Donner@barneveld.nl
B.Habets@Barneveld.nl

Onderwerp:
**Geothermie en
Windenergie**

2. Hoe wil het College concreet de inpassing van geothermie vormgeven binnen onze gemeentegrenzen?

Antwoord: Er is geen beslissing genomen. Op dit moment is een bureau opdracht gegeven voor onderzoek naar haalbaarheid van warmtenetten en bijbehorende bronnen zoals geothermie. De onderzoeken betreffen het centrum van het dorp Barneveld en Voorthuizen.

- a. Hebt u zoekgebieden op het oog en aan welke planning wordt er gedacht?

Antwoord: Voorjaar 2023 verwachten we de uitslag van het onderzoek naar warmtenetten in centrum Barneveld en Voorthuizen.

Kent het College de voorgelegde wetswijziging waarin geothermie verboden wordt in de buurt van aangewezen, of gereserveerde, waterwingebieden voor drinkwater?

Antwoord: Ja, Het wettelijke verbod geldt voor aardlagen die zich geheel of gedeeltelijk bevinden onder gebieden, die zijn aangewezen of gereserveerd voor de winning van drinkwater uit grondwater. Dergelijke gebieden mogen niet worden doorboord voor het opsporen en/of winnen van aardwarmte, voor zover de provinciale verordening dit niet toestaat.

Aanleiding wetswijziging is het waarschuwend rapport van de Algemene Rekenkamer juni 2021 over de gevaren van geothermie bij drinkwatergebieden.

3. Is het College zich ervan bewust dat geothermie in Nederland nog vrijwel nergens op een exploitabel niveau wordt toegepast?

Blad 2

Antwoord: Geothermie is nog in ontwikkeling en er loopt een aantal projecten. De Provincie verkent de ontwikkeling van een financieringsmodel waarbij meerdere projecten in een fonds worden gebracht. Investeerders waaronder Oost.nl lopen dan minder risico en er is beter zicht, grip en regie op het financiële sturingsmechanisme. Het is wederzijds omdat deze structuur ook minder risico betekent voor minder goed lopende geothermieprojecten.

- a. Rekent het College geothermie nog steeds tot een oplossing om onze urgente gemeentelijke doelstellingen te halen en hoe staat deze oplossing dan in verhouding tot andere oplossingen?

Antwoord: Het haalbaarheidsonderzoek dat wordt ingezet naar haalbaarheid warmtenetten en mogelijke bronnen waaronder geothermie wordt afgezet tegen all electric mogelijkheden en indien mogelijk tegen duurzame gassen via bestaande gasnetten waaronder waterstof. Geothermie blijft daarbij een optie.

4. Is uw College zich er ook bewust van dat geothermie niet volledig CO2-neutraal is? Voor het oppompen van warm water zijn grote hoeveelheden elektriciteit nodig. Dit zorgt ervoor dat het klimaatdoel om CO2-neutraal te worden als gemeente lastiger wordt. (Geothermie volledig CO2-neutraal maken | TNO).

Antwoord: Ja, het is belangrijk dat de elektriciteit voor de pompen duurzaam wordt opgewekt.

Geothermie in de buurt van bewoond gebied en in de buurt van natuurgebieden is wat Pro'98 betreft niet wenselijk te noemen. Het risico op trillingen, vervuiling van grondwater, de hoge kosten voor de afnemers, maar zeker ook het risico op het oppompen van olie en gassen, maken ons nog niet enthousiast.

5. Hoe weegt het College het risico op trillingen bij geothermie en hoe denkt de gemeente om te gaan met de veiligheid van haar inwoners en risico's op vervuiling van grondwater en natuur? (Zie faillissement van CGL in Grubbenvorst waar de staatssecretaris de vergunning heeft ingetrokken vanwege de risico's)

Antwoord: Het college is zich bewust van de risico's die nu bekend zijn en zal daar met voorbeelden uit de markt goed naar kijken. De risico's zijn mede afhankelijk van de plaatselijke omstandigheden en de ondergrond. Van belang zijn de ervaringen en resultaten van een proefboring die medio 2023 gepland staat in provincie Utrecht of Gelderland.

Is het met de bestaande kennis op gebied van geothermie verstandig om deze technologie prioriteit te geven, of is het verstandiger 'energie te geven' aan meer realistische oplossingen die daadwerkelijk bij kunnen dragen aan het behalen van onze energiedoelstellingen voor 2030?

Antwoord: Een vraag die nu ook onderzocht wordt. Naast de bovengenoemde aspecten zijn er ook kosten. Een proefboring kost inmiddels 10 miljoen euro. Aanleg van een geothermiebron met minimaal 5k tot 10k aansluitingen, 50 miljoen euro (bron EBN). De proefboring in Renkum naar ultradiepe Geothermie (4-4,5 km) gaat vanwege de hoge kosten niet door.

Blad 3

Onlangs publiceerde de Barneveldse Kant een artikel waarin de Provincie Gelderland de Gemeente Barneveld benoemd als geschikte windenergie. Wij zijn dan ook benieuwd hoe het College naar deze provinciale visie kijkt.

6. Hoe past deze provinciale stellingname in het standpunt van uw College dat u voorlopig zelf geen initiatieven wilt ontwikkelen?

Antwoord: Ja. Het college heeft aangegeven de volgende stappen vanuit het rijk, provincie en netbeheerder af te wachten:

- a. Momenteel werkt het Rijk aan nieuwe geluidsnormen voor windenergie. De verwachting is dat die medio 2023 bekend worden.*
- b. De provincie werkt aan een handelingsperspectief voor windenergie in verband met de bescherming van de Wespensdief. Er is een aanzet tot dit handelingsperspectief verschenen, maar er is nog geen beleid vastgesteld.*
- c. Netbeheerder Liander geeft aan het regionale netwerk eind 2024 op orde te hebben. Landelijk verwacht TenneT in 2029 het netwerk up to date te hebben.*

Het College zal niet over vergunningsaanvragen voor windmolens besluiten voordat de bovenstaande onderdelen naar behoren zijn ingevuld..

7. Verliezen wij op deze manier niet de regie en neemt de provincie het initiatief over als het gaat om het vinden van locaties en het vormgeven van participatie en gedeeld eigenaarschap?

Antwoord: Nee. Met de Structuurvisie Windenergie heeft de gemeente een realisatiegebied vastgesteld op Harselaar, ten zuiden van de A1. De provincie heeft in haar voorlopige handelingsperspectief dit realisatiegebied opgenomen. Juist omdat de gemeente Barneveld de zaken procedureel zo goed heeft voorbereid. Het handelingsperspectief spreekt niet over een intentie van de provincie om het initiatief over te nemen.

8. Heeft de huidige provinciale aandacht voor wind in onze gemeente tot ontwikkeling van nieuwe, of hernieuwde activiteit bij reeds bestaande initiatieven geleid?

Antwoord: Nee. Er hebben zich, mogelijk door alle bovengenoemde onzekerheden, geen initiatieven gemeld bij de gemeente.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris

J.J. Luteijn
burgemeester